

Ekonometria

Lista 1

1. Z grupy cukrowni tworzących spółkę wybrano losowo 8-elementową próbę i określono następujące dane:

y_i – całkowite koszty produkcji w mln zł,
 x_i – wielkość produkcji cukru w danej cukrowni w mln ton.

Otrzymano poniższe pary liczb.

y_i	18,8	20,4	23,8	28,7	29,3	31,7	35,3	36,0
x_i	2	4	5	10	11	11	14	15

Narysować powyższe obserwacje na płaszczyźnie i na podstawie wykresu osądzić, czy istnieje zależność liniowa całkowitych kosztów produkcji od wielkości produkcji cukru. Obliczyć współczynnik korelacji liniowej między X i Y .

2. Niech Z oznacza liczbę zgonów niemowląt przypadających na 1000 mieszkańców kraju w 1992 r. Jako zmienne opisujące to zjawisko przyjęto: X_1 – liczbę łóżek w szpitalach przypadających na 10 000 mieszkańców kraju i X_2 – spożycie alkoholu w litrach (spirytus + wódka) przypadających rocznie na 1 mieszkańca kraju.

i	Kraj	z_i	x_{i1}	x_{i2}
1	Finlandia	7,9	156	3,0
2	Francja	10,0	114	2,5
3	Niemcy	12,5	115	3,2
4	Polska	21,9	67	6,0
5	Szwecja	7,7	148	2,8

Korzystając z danych w tabeli, sprawdzić współliniową zależność każdej zmiennej X_1 i X_2 z osobna ze zmienną Z . Czy zmienne X_1 i X_2 mogą być zmiennymi objaśniającymi dla zmiennej Z ?

Wskazówka. Wykorzystać współczynnik korelacji liniowej. Obliczenia wykonać „ręcznie” i w Excelu.

3. Dane są następujące współczynniki korelacji par zmiennych W_1, W_2, W_3, W_4, W_5 :

$$r_{12} = -0,22; r_{53} = -0,71; r_{42} = 0,12; r_{51} = 0,95; r_{14} = -0,20;$$

$$r_{45} = -0,85; r_{25} = -0,76; r_{31} = -0,24; r_{23} = 0,36; r_{34} = 0,23.$$

Zmienna W_5 jest zmienną objaśnianą. Zbuduj wektor współczynników korelacji liniowej tej zmiennej z pozostałymi zmiennymi, traktowanymi jako objaśniające oraz kompletną macierz $\mathbf{R}$ współczynników korelacji liniowej wszystkich par zmiennych objaśniających.

4. Współczynnik korelacji liniowej r_{gh} między zmiennymi G i H wynosi:

a) 0,16; b) -0,09; c) 0,92; d) -0,94.

Narysować schematycznie na wykresie linii regresji $\hat{h} = a_1g + a_0$ oraz $\hat{g} = b_1h + b_0$.

5. Oszacowano równanie regresji $\hat{z} = 0,74q + 7,2$. Jaka jest wartość współczynnika korelacji liniowej r_{zq} między zmiennymi Z i Q , jeśli $\hat{q} = a_2z + 0,5$; $\bar{q} = 5$?
6. Obliczyć współczynnik korelacji liniowej r_{wy} między zmiennymi W i Y , jeśli $\hat{y} = 0,5w + 1,25$; $\bar{y} = 2$, $\hat{w} = a_2y - 0,75$.
7. W firmie *Progresja* produkcja P i koszty całkowite K w ciągu 6 miesięcy przedstawiały się następująco:

p_i	110	112	107	109	111	110
k_i	144	143	138	139	146	141

Wyznaczono funkcję kosztów całkowitych w zależności od wielkości produkcji

$$\hat{k} = 1,405p - 12,427$$

i zależność odwrotną

$$\hat{p} = 0,445k + 46,74.$$

Obliczyć i zinterpretować współczynnik korelacji liniowej między produkcją a kosztami wytwarzania w tej firmie.

Helena Jasiulewicz
Agnieszka Mruklik